

Analyse Reacties Ministerie Financiën op Eerste Kamer vragen rond implementatiewet gewijzigde vierde-anti witwas richtlijn.

Volledige dossier beschikbaar op Twitter->

<https://twitter.com/finhstamsterdam/status/1237510807522435074>

- 1- De (sterke !) vragen vanuit de @Eerste Kamer over de anti-witwaswet zijn binnen:
- gaat NL onnodig/onrechtmatig verder dan EU richtlijn?
  - waar is cijfermatige onderbouwing?
  - zijn feitelijke kosten/drempels disproportioneel?
  - wat vindt @RaadvanState?

eerstekamer.nl/behandeling/20...

Is er na de marktconsultatie van eind 2018, met het toen nog beleidsarme wetsregime, een nieuwe kostenberekening gemaakt over de nalevings- en toezichtkosten voor de aanbieders?⁶ Zo nee, kan de regering een nieuwe opstelling maken waarin de nalevings- en toezichtkosten van de op het advies van DNB toegevoegde eisen wel zijn meegenomen?

Kan de regering aangeven hoe groot de omzet van de Nederlandse crypto-industrie zou moeten zijn om deze kosten te kunnen dragen en hoe die omzet zich verhoudt tot de feitelijke grootte van de markt? Is het volgens de regering realistisch en proportioneel om te verwachten dat deze markt die toezichtkosten kan dragen?

Moeten de Nederlandse cryptoaanbieders straks aan strengere eisen voldoen dan vrijgestelde betaaldienstverleners onder de Wet Financieel Toezicht en wat zijn precies de verschillen in kosten tussen het toezichtregime voor een vrijgestelde betaaldienstverlener en een wisselkantoor voor virtuele valuta? Ziet de regering ruimte om ook een dergelijke vrijstellingsregeling in de nieuwe wet te formuleren, zodat kleinere crypto-aanbieders aan een minder grote set eisen hoeven te voldoen?

Is de regering bereid om toe te zeggen dat, wanneer de Raad van State ter zake van het ontwerp van Implementatiebesluit wijziging vierde anti-witwasrichtlijn zal adviseren dat sprake is van onrechtmatige invoering of formulering van artikel 23j van de Wwft (conform het eerdere advies), dit artikel 23j per direct zal worden vervangen door een nieuw artikel dat wel aansluit op de visie van de Raad van State rond rechtmatige en passende invoering van de Europese richtlijn?

2- Artikel
[@lekkercryptisch](https://twitter.com/lekkercryptisch).

**Eerste Kamer vraagt
Minister van
Financiën met billen
bloot te gaan**

Recent heeft een
delegatie van de
Eerste Kamer zich

gebogen over drie wetsvoorstellen, waaronder de vernieuwde anti-witwaswet.
Het resultaat is hoopgevend: minister Hoekstra moet met de billen
bloot.
<https://lekkercryptisch.nl/nieuws/2020/03/11/Eerste-Kamer-vraagt-Minister-van-Financi%C3%ABn-met-billen-bloot-te-gaan>

3- Het antwoord van @WBHoekstra is binnen:

- er zijn geen cijfers om zware regelgeving te onderbouwen
- er zijn inderdaad regels ingevoerd die niet in de EU richtlijn staan (anders dan aan 2K toegelicht)
- ... 't vervolgt...

rijksoverheid.nl/binaries/rijks...

ingehouden. De richtlijn moet... creëren, te weten kunnen worden genomen op de naleving van die Wwft-verplichtingen door deze aanbieders. Nederland dient op grond van de richtlijn niet alleen technisch maar ook effectief aan de richtlijn te voldoen. Voor een volledige implementatie is het onvoldoende om te volstaan met een (technische) omzetting van de bepalingen uit de richtlijn in nationale voorschriften. De effectieve implementatie brengt met zich dat de bepalingen uit de richtlijn moeten worden ingebed in het nationale systeem, zodat de sector in staat is om de bepalingen na te leven en uit te voeren en zodat de toezichthouder in staat is om effectief toezicht uit te oefenen. Om die reden kan het noodzakelijk zijn om verplichtingen vast te stellen die niet rechtstreeks uit de richtlijn voortvloeien, zoals de verplichting om over een inzichtelijke organisatiestructuur te beschikken. De nadere uitwerking in de AMvB van de wettelijke verplichtingen in de Wwft is in die mate gedetailleerd dat het niet passend is om deze bepalingen op wetsniveau te regelen. Dit is in lijn met de Aanwijzingen voor de regelgeving. Het is gebruikelijk om dergelijke bepalingen in lagere regelgeving op te nemen.

4- Er zijn geen cijfers die noodzaak onderstrepen slechts een beperkt gedefinieerd witwasgetal van 12 miljard (onderzoek Unger waarin witwassen belastingverdragen à 22 miljard per jaar ontbreekt). Over crypto feitelijk gebruik is niets, herhaal, niets bekend aan cijfers.

De exacte omvang van witwassen is niet vast te stellen. Uit onderzoek, verricht in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) door prof. dr. Unger in 2018¹ blijkt dat in Nederland jaarlijks naar schatting circa 16 miljard euro wordt witgewassen. Recenter onderzoek verricht door een onderzoeksteam van prof. dr. Unger schat de omvang van

witwassen in Nederland op 12,8 miljard euro. Hoe groot het aandeel van de inzet van virtuele valuta in Nederland in die schattingen is, is niet bekend. Wel

5- Er wordt verwezen naar nationale risk assessments over virtuele valuta. Mensen, lees die vooral even door...

rijksoverheid.nl/binaries/rijks...

en zie hoe dat kwalitatief vangen van buikgevoel is, de experts aangaven geen idee te hebben over crypto, en het toch hoger in lijstje werd gezet

De NRA is met name gebaseerd op de oordelen en inschattingen van vertegenwoordigers van toezichthouders, opsporingsdiensten, handhavers en koepel-/brancheorganisaties van meldingsplichtige instellingen. Het identificeren van de risico's, het inschatten van de potentiële impact daarvan en het beoordelen van de weerbaarheid van het beleidsinstrumentarium hebben daarmee een subjectief element en hebben mogelijk (deels) op perceptie/persoonlijke inschatting plaatsgevonden.

Tijdens de expertmeetings ontstond de indruk dat het kennisniveau van de aanwezige experts verschilde; niet alle experts bleken even deskundig op alle besproken onderwerpen en niet alle oordelen konden bevredigend worden onderbouwd. Dit

6- Dan de toename van FIU transacties als indicator.
Dat laat zich simpel verklaren.

Als banken elke interne overboeking van meer dan 15000 euro naar beleggingsrekening zouden melden bij FIU explodeert het FIU-systeem.

Maar nu gaat het naar crypto en is het opeens witwassen?

verbonden zijn aan virtuele valuta's. Tevens wordt in rapporten van Europol beschreven hoe criminele groepen virtuele valuta gebruiken als onderdeel voor hun witwas modus operandi.⁷ De FIU-Nederland signaleert verder in haar openbare jaaroverzichten een sterke toename van het aantal meldingen van ongebruikelijke transacties die verband houden met virtuele valuta. Ook in de supranationale risicobeoordeling (SNRA) van de Europese Commissie⁸ komt het risico met betrekking tot de inzet van virtuele valuta naar voren. Dat geldt eveneens voor de Nederlandse risicobeoordeling (NRA) voor witwassen en voor terrorismefinanciering.⁹ In deze twee NRA's is het gebruik van virtuele valuta door experts van verschillende organisaties geïdentificeerd als een van de risico's met de grootste potentiële impact.

7- Dan een verwijzing naar rapport met cijfers; aard en omvang criminele bestedingen. Waarin belastingfraude, een witwasmisdrijf ter grootte van 22 miljard niet wordt meegerekend in de definitie witwassen.

zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-869342.pdf

En waar cash king blijkt:

2.7 Slotbeschouwing

De criminele economie is, voor zover het commune delicten²² betreft, nog steeds een grotendeels contant-geld economie. Geld dat wordt verdiend in contanten, wordt in contanten uitgegeven of naar het buitenland gebracht. In hoeverre er sprake is van ondermijning van de reguliere economie en het financiële stelsel hangt in belangrijke mate af van de criminele inkomensverdeling.

8 - Dan de Europol analyses Staat goed in een voetnoot, maar als je die nader leest blijkt payment fraud een expliciete high(er) risk te zijn en virtuele valuta met name genoemd als begeerlijk object (denk aan boilerroom scams).

Giraalgeld kent hoger risico.

europol.europa.eu/sites/default/...

CRIME AREAS	Currency counterfeiting	CYBERCRIME	Drug trafficking	Environmental crime	Fraud	Intellectual property crime	ORGANISED PROPERTY CRIME
THREATS	Production	Online child sexual exploitation	Synthetic drugs production in the EU	Illicit waste trafficking	Excise fraud	Online trade in counterfeit goods	Burglaries and theft
		Cyber-dependent crime (malware, cryptoware, etc.)	Trafficking of precursors and pre-precursors				
	Distribution including online	Payment card fraud (card-not-present fraud)	Import of cocaine to the EU via major ports and couriers	Trafficking of endangered species	Investment fraud	Production of counterfeit goods in the EU	Motorvehicle crime
			Poly-drug trafficking in the EU				
CROSS-CUTTING CRIME THREATS	Corruption						
	Countermeasures against law enforcement						
	Criminal finances including money laundering						
	Document fraud, including identity fraud						
	Extortion						
	Online trade in illicit goods (firearms, counterfeit goods, drugs)						

 HIGH 1

9 - Vervolgens een verwijzing naar WODC analyses en de noodzaak tot privaat publieke samenwerking om witwassen tegen te gaan. Lees eerst eens de passage van het Ministerie. We moeten duidelijk maken wat mag en niet mag wat betreft privacy.

Een ander inzicht was dat het voor een proactieve aanpak van witwassen nodig is om gegevens van verschillende betrokkenen met elkaar te combineren. Veel samenwerking, zowel tussen publieke partijen als van publieke met private partijen, is hierop gericht. Partijen hebben daarbij vaak moeite om te beoordelen of de privacywetgeving en geheimhoudingsbepalingen toelaten dat zij gegevens delen. In het plan van aanpak witwassen¹⁴ zijn verschillende maatregelen aangekondigd om het delen van informatie te ondersteunen en bestaande onduidelijkheden weg te nemen.

10- Lees dan wat de evaluatie witwasbeleid door WODC zegt. Er wordt met tunnelvisie, zonder respect voor privacy (denk FVS, denk kindertoeslag) een potje samengewerkt tussen privaat en publiek, zonder voldoende juridische basis.

rijksoverheid.nl/binaries/rijks...

pagina 14

Daarnaast zijn er een aantal kritische observaties te maken met betrekking tot de manier waarop informatie wordt gedeeld en samenwerkingsplatformen zijn opgezet. (1) De Nederlandse samenwerkingsplatformen en ook het Nederlandse veld van actoren betrokken bij de bestrijding van terrorismefinanciering wordt gekenmerkt door korte lijnen. Hoewel dit van groot belang is voor het vertrouwen tussen de actoren en bijdraagt aan de effectiviteit van het systeem, werpt het ook vragen op hoe deze nauwe samenwerking zich verhoudt tot kritisch toezicht (voorkomen van 'group think'), objectieve verantwoording en een duidelijk inzicht wie waarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk kan worden gehouden. (2)

Innovatieve samenwerkingsplatformen zoals FEC Project TF en de TF Taskforce waren in het begin met name gericht op uitreizigers: hoe verhoudt zich dit tot de manier waarop de dreiging zich ontwikkelt en zijn de samenwerkingsplatformen wendbaar genoeg? (3) Het FEC, de CT Infobox en de TF Taskforce zijn allen opgezet aan de hand van een Convenant. De vraag is of de bestaande Convenanten voldoende zijn om de afspraken over samenwerking en informatie uitwisseling te regelen, zeker nu de platformen groeien. De werkwijze en convenanten van de Taskforce zouden geëvalueerd moeten worden aan de hand van de principes van good governance voor public-private information sharing zoals geïdentificeerd door RUSI inclusief principes voor toezicht, transparantie en bezwaarprocedures; (4) Samenwerkingsplatformen zoals het FEC Project TF en de TF Taskforce kennen tot nu toe zeer beperkte openbare verslaglegging. Het uitbreiden en waarborgen van de juridische basis van deze initiatieven kan baat hebben bij een openbare en geïnformeerde discussie over de effectiviteit, proportionaliteit en procedures.

11- Lees daarna: de consultatiereacties op wet samenwerking gegevensverbanden. Een wetsvoorstel ter legalisering van illegale informatiedeling waarover WODC sprak. Vrijwel allen, niet alleen privacy voorvechters hebben bezwaar wegens artikel 8 Verdrag Rechten Mens

internetconsultatie.nl/wgs/reacties

Geachte heer/mevrouw,

Met verbijstering heeft Stichting Privacy First kennisgenomen van het concept-wetsvoorstel *gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden*. Dit wetsvoorstel is flagrant in strijd met zowel het Europese als nationale (grondwettelijke) privacyrecht. Privacy First adviseert u hierbij dan ook met klem om dit wetsvoorstel in te trekken. Hieronder licht Privacy First dit op hoofdlijnen toe.

Gebrek aan maatschappelijke noodzaak en proportionaliteit

Artikel 8 EVRM vereist een harde maatschappelijke noodzaak voor wetgeving waardoor inbreuk op de privacy van burgers kan worden gemaakt. Dat het onderhavige wetsvoorstel inbreuk maakt op het recht op privacy is evident: middels dit wetsvoorstel zullen alle beschikbare (persoons)gegevens over burgers in alle mogelijke samenwerkingsverbanden van zowel publieke als private partijen voor vrijwel alle mogelijke doeleinden kunnen worden uitgewisseld en gebruikt. De feitelijke noodzaak hiervan wordt in de toelichting bij het concept-wetsvoorstel echter

niet gesteld, laat staan onderbouwd en aangetoond. Het wetsvoorstel spreekt slechts over een politieke “wens” voor meer samenwerking om op allerlei beleidsterreinen afgeleide sturingsinformatie te kunnen bieden.¹ Dit is ambtelijk jargon om op grote (rijksbrede) schaal Big Data te kunnen gaan toepassen voor massale, grotendeels heimelijke *profiling* van vrijwel de gehele bevolking. Juridisch is dit echter niet toegestaan; dit past immers niet in een democratische rechtsstaat, en is daarom verboden onder art. 8 EVRM. Terecht spreekt de memorie van toelichting bij het concept-wetsvoorstel in dit verband dan ook over (juridische) “knelpunten”.² Deze “knelpunten” zijn echter inherent aan het geldende privacyrecht, waaronder het fundamentele vereiste van doelbinding.³ Middels dit wetsvoorstel tracht de rijksoverheid die “knelpunten” op nationaal niveau op te heffen en de bestaande rechtsbescherming te doorbreken. Zowel het Europese als nationaal-grondwettelijke privacyrecht staan deze doorbreking echter niet toe.

12- In de reactie op de vragen ChristenUnie toont Ministerie van Financien dus in een wereldvreemde opsporingstunnel te zitten waarbij privacy-schending FvS en Kindertoeslag als volstrekt iets anders gezien wordt als die ze van plan zijn rond witwassen in te richten.

Hoe kan dat?

De kennisbasis bij het Ministerie is 4 medewerkers, die voor onbepaalde hoeveelheid tijd (ik denk niet echt fulltime) iets met crypto en regelgeving doen, maar vooral leunen ze op toezichthouders en andere deskundigen uit opsporingsland.

Degenen met wie ze de groupthink delen dus.

of (internationale) standaarden worden geconsulteerd. Veel kennis over virtuele valuta en de risico's en kansen is beschikbaar bij toezichthouders en opsporingsinstanties. Er is sprake van actieve uitwisseling van kennis en informatie binnen de verschillende overheidspartners die zich met dit onderwerp bezighouden. Het behouden van het overzicht op de fluïde markt van vraag en aanbod, van de verschillende marktpartijen en hun handelspraktijken is in eerste instantie een taak van de toezichthouder. Als zij constateren dat op bepaalde punten aanvullende regelgeving nodig is, ligt betrokkenheid van het ministerie voor de hand. Inzicht en ontwikkelingen in de verwevenheid van boven- en onderwereld wordt verkregen middels verschillende rapporten, die periodiek worden uitgebracht. Te denken valt daarbij aan de Monitor georganiseerde criminaliteit van het WODC, het

13- Het is deze groep experts die zouden moeten kunnen uitleggen wat de kosten zijn van de toezicht-bepaling om een integere en beheerste bedrijfsorganisatie te hebben. Die bepalingen zijn toegevoegd aan de wet, wat eindelijk erkend wordt, maar de kosten ervan zijn nog niet in beeld.

Twee alinea's later geeft Hoekstra ook de Eerste Kamer een verkeerde voorstelling van zaken. Hij doet alsof de materiële wettelijke verplichtingen sinds de marktconsultatie niet gewijzigd zijn. Lees hier eerst de claim van Financien zelf en oordeel zelf over de werkelijkheid.

Is er na de marktconsultatie van eind 2018, met het toen nog beleidsarme wetsregime, een nieuwe kostenberekening gemaakt over de nalevings- en toezichtkosten voor de aanbieders? Zo nee, kan de regering een nieuwe opstelling maken waarin de nalevings- en toezichtkosten van de op het advies van DNB toegevoegde eisen wel zijn meegenomen?

De materiële verplichtingen voor aanbieders van diensten met virtuele valuta zijn na de marktconsultatie van eind 2018 niet veranderd. Dat zijn op grond van de richtlijn onder meer de verplichtingen om cliëntenonderzoek te verrichten, transacties te monitoren en ongebruikelijke transacties te melden bij FIU-Nederland. Ook was bij de marktconsultatie 2018 reeds bekend dat DNB toezicht zou gaan houden op de naleving van die verplichtingen door aanbieders van diensten met virtuele valuta.

14 - De reguliere witwasverplichtingen stonden in oude artikel 23e dat met de markt was geconsulteerd. De nieuwe regels na de consultatie staan in artikel 23j dat aan de 2e Kamer werd gestuurd in juli. Met de toevoeging integriteit en beheerste organisatie die uit de Wft komt.

<u>Oude artikel rond vergunnings-aanvraag</u>	<u>Nieuw artikel rond registratie-eisen</u>
<p>Artikel 23-e</p> <p>De Nederlandsche Bank N.V. verleent op aanvraag een vergunning als bedoeld in artikel 23c, eerste of tweede lid, indien de aanvrager aantoont dat zal worden voldaan aan de bij of krachtens de artikelen 2 tot en met 2f, 3 tot en met 10, 16, 20a, 20b, 23h, 33 en 34 gestelde regels.</p>	<p>Artikel 23j</p> <p>1. Een aanbieder als bedoeld in artikel 23b voert een adequaat beleid dat een integere en beheerste uitoefening van het bedrijf waarborgt, met in achtneming van de artikelen 2 tot en met 2f, 3 tot en met 10, 16, 20a, 20b, 23e tot en met 23j en 33 tot en met 35a.</p>
<p>Ter vergelijking de WFT-eisen in artikel 3.17 WFT:</p> <p>Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het eerste lid. Deze regels hebben betrekking op:</p> <p>a. het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's;</p> <p>b. integriteit, waaronder wordt verstaan het tegengaan van:</p> <p>1°. belangenverstremgeling;</p> <p>2°. het begaan van strafbare feiten of andere wetsovertredingen door de financiële onderneming of haar werknemers, die het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kunnen schaden;</p> <p>3°. relaties met cliënten die het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten kunnen schaden; en</p> <p>4°. andere handelingen door de financiële onderneming of haar werknemers die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in de financiële onderneming of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad;</p>	<p>2. Een aanbieder als bedoeld in artikel 23b richt de bedrijfsvoering zodanig in dat deze een beheerste en integere uitoefening van zijn bedrijf waarborgt, met inachtneming van de artikelen 2 tot en met 2f, 3 tot en met 10, 16, 20a, 20b, 23e tot en met 23j en 33 tot en met 35a.</p> <p>3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de verplichtingen in dit artikel. Deze regels kunnen betrekking hebben op: a. een integere bedrijfsuitoefening, waaronder wordt verstaan het tegengaan van: 1°. belangenverstremgeling; 2°. strafbare feiten of andere wetsovertredingen door de aanbieder of zijn werknemers, die het vertrouwen in de aanbieder kunnen schaden; 3°. relaties met cliënten of derden, die het vertrouwen in de aanbieder kunnen schaden</p> <p>b. het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's.</p>

15 - Maar het Ministerie gaat nog verder. Er was een serieuze vraag over proportionaliteit en feitelijke kosten. Eerst doet het Ministerie alsof de extra WFT-regels niets kosten. Vervolgens vertikken ze het om te antwoorden hoeveel omzet er nodig is om de hogere kosten te dekken.

Kan de regering aangeven hoe groot de omzet van de Nederlandse crypto-industrie zou moeten zijn om deze kosten te kunnen dragen en hoe die omzet zich verhoudt tot de feitelijke grootte van de markt? Is het volgens de regering realistisch en proportioneel om te verwachten dat deze markt die toezichtkosten kan dragen?

De kosten van het toezicht zijn afhankelijk van meerdere factoren. Een van die factoren is het aantal partijen dat onder toezicht van DNB komt te vallen. Op basis hiervan maakt DNB een inschatting van de benodigde capaciteit. Bij een minder grote crypto-industrie zal DNB ook minder capaciteit nodig hebben en dus ook minder kosten doorbelasten.

16 - Als ik 30 (ipv de eerdere 70) aanbieders reken met 2 ton implementatiekosten voor de nieuwe wet (terwijl het waarschijnlijker 3 ton kan zijn door de extra regels) komen nalevingskosten op 6 miljoen plus rekening toezicht van 2 miljoen. Dus zeg 8 miljoen totaalkosten sector.

17 - Als ik de sector een marge van 0,5 - 1,5 % per transactie geef dan moet er voor 400 miljoen -> 1,6 miljard extra omzet gedraaid worden in de sector om alleen de kosten van het toezicht eruit te halen.

Hoe moeilijk kan het zijn, dit soort rekensommen?
Maar er is meer.

18 - Laten we het antwoord op de vraag hoe crypto-toezicht zich verhoudt tot vrijgestelde betaaldienstverleners (die aan minder eisen moeten voldoen) eens benchmarken.

Wat zegt de Minister over WFT versus wat zegt de Wft zelf?
Eerst de vage en vermijdende bewoordingen uit Den Haag

Moeten de Nederlandse cryptoaanbieders straks aan strengere eisen voldoen dan vrijgestelde betaaldienstverleners onder de Wet Financieel Toezicht en wat zijn precies de verschillen in kosten tussen het toezichtregime voor een vrijgestelde betaaldienstverlener en een wisselkantoor voor virtuele valuta? Ziet de regering ruimte om ook een dergelijke vrijstellingsregeling in de nieuwe wet te formuleren, zodat kleinere crypto-aanbieders aan een minder grote set eisen hoeven te voldoen?

Onder bepaalde voorwaarden kunnen bepaalde financiële ondernemingen, zoals betaaldienstverleners, worden vrijgesteld van de vergunningplicht op grond van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het gevolg is dat deze partijen (deels) niet aan de verplichtingen van de Wft hoeven te voldoen. Een

vrijgestelde betaaldienstverlener is echter niet vrijgesteld van de verplichtingen in de Wwft. Er vindt dus altijd Wwft-toezicht plaats. De reden hiervoor is dat de vierde anti-witwasrichtlijn geen ruimte biedt om, met uitzondering van bepaalde aanbieders van kansspelen, instellingen vrij te stellen van Wwft-verplichtingen. Dit geldt ook voor aanbieders van diensten met virtuele valuta. Zij moeten op grond van de richtlijn volledig aan de Wwft voldoen. Er gelden voor deze aanbieders geen verplichtingen op grond van andere regelgeving, zoals de Wft. Een vrijstelling van andere regelgeving is daarom niet aan de orde.

19 - De reactie van Financien is bedroevend.
Waarom niet een tabel gemaakt van de kosten/regels die gelden voor:
- vrijgestelde betaaldienstverleners,
- cryptospelers met extra regels na interventie DNB
- cryptospelers zoals eerst opgeschreven conform AMLD5.

Was dat echt zo moeilijk?

Type instelling	Vrijgestelde betaaldienstverlener	Crypto-spelers (wet juli 2019)	Cryptospelers (wetstekst eind 2018)
Basiswet die eisen bevat voor de instelling:	Wet Financieel Toezicht, waaruit vervolgens toepasselijkheid anti-witwaswet WFT voortvloeit.	Antiwitwaswet WWFT, met vergunningsconstruct, waarin WFT-eisen en zijn gekopieerd in artikel 23j en lagere regelgeving.	Anti witwaswet met vergunningsconstructie, maar zonder WFT eisen erin gekopieerd.
Aard van business	Verplaatst geld op bankrekeningen van A naar B	Wisselt crypto om voor fiatgeld (of andersom) en beheert private keys)	Wisselt crypto om voor fiatgeld (of andersom) en beheert private keys)
Kwalificatie diensten en business	Biedt betaaldiensten aan met echt geld, als gedefinieerd in Wet Financieel Toezicht.	Virtuele valuta zijn geen financieel product of geld als gedefinieerd in EU regelgeving	Virtuele valuta zijn geen financieel product of geld als gedefinieerd in EU regelgeving
Vrijstelling mogelijk volledige set van eisen?	Ja, nationale werking vrijstelling, tot bedrag van 3 miljoen aan betalingen per maand	Nee, zij het dat de EU richtlijn AMLD5 expliciet proportionaliteit benadrukt	Nee, zij het dat de EU richtlijn AMLD5 expliciet proportionaliteit benadrukt
Soort registratie en werkwijze (kennisgeving of aanvraag)	Kennisgeving leidend tot opname in register van vrijgestelde betaaldienstaanbieders	Registratieverzoek leidend tot registratie als aanbieder wisseldiensten of bewaarportemonnee	Registratieverzoek leidend tot registratie als aanbieder wisseldiensten of bewaarportemonnee
Kosten registratie eenmalig	Gratis. Wel toetsing aandeelhouder / directie – € 5000 EURO	€ 5000 in pakket, in combinatie met toetsing bestuurders. VVGB-check:	Wel toetsing aandeelhouders / directie – € 5000 EURO
DNB-rekening toezicht nadien	Geen	Tussen de 25.000-75.000 afhankelijk aanbieders en/of markt-aandeel	Geen
Nalevingskosten	PM	PM	PM
Aandeelhouders-toets betrouwbaarheid	Ja, via VVGB-toetsing.	Ja, op grond EU AMLD5	Ja, op grond EU AMLD5
Beleidsbepalers geschikt en betrouwbaar	Verplicht	Verplicht	Verplicht
Splitsing klantvermogen en vermogen eigen bedrijf	Ja	Gebruikelijk bij marktplaats, maar niet verplicht.	Gebruikelijk bij marktplaats, maar niet verplicht.
WFT-eis beheerste en integere organisatie ?	Nee	Ja, toegevoegd aan WWFT op verzoek DNB in strijd advies Raad van State.	Nee
Verplichtingen richting consument	Voldoen aan BW-betalingsverkeer en eisen mbt contracten	Binnen BW passende contractvoorwaarden	Binnen BW passende contractvoorwaarden
WWFT van toepassing	Ja	Ja	Ja

Rechter kolom: aanvankelijke wetsvoorstel; middenkolom: wat nu voorligt bij EK.

20- En dan een prachtige afsluiter. Als de Raad van State zegt dat artikel 23j niet rechtmatig zou zijn, gaat u dan direkt daar herstelactie op ondernemen?

Ja hoor, zo goed mogelijk.....

.. en in de minimalisitsche communicatie ontbreekt de mededeling dat het advies er al is.

Is de regering bereid om toe te zeggen dat, wanneer de Raad van State ter zake van het ontwerp van Implementatiebesluit wijziging vierde anti-witwasrichtlijn zal adviseren dat sprake is van onrechtmatige invoering of

---

¹⁸ Kamerstukken I 2018/19, 34808, K.

1

formulering van artikel 23j van de Wwft (conform het eerdere advies), dit artikel 23j per direct zal worden vervangen door een nieuw artikel dat wel aansluit op de visie van de Raad van State rond rechtmatige en passende invoering van de Europese richtlijn?

Ja, ik ben vanzelfsprekend bereid om een zo goed mogelijke opvolging te geven aan het advies van de Raad van State.

21- Kortom: met pijn en moeite erkent de Minister bij 1 vraag dat er nationale (niet-EU) eisen in de regels zijn toegevoegd omwille van DNB-toezicht, zonder toelichting op de verhouding daarvan tot advies van Raad van State, zonder cijfermatige onderbouwing en zonder kostenplaatje sector.

De gestelde vragen zijn dus weer niet beantwoord. Dat brengt mij terug tot het schrijven van de Minister zelf, die EK vroeg om vaart te maken.

De clausule 'uiteraard met inachtneming van een zorgvuldige behandeling' had kennelijk alleen geen betrekking op het eigen antwoord.

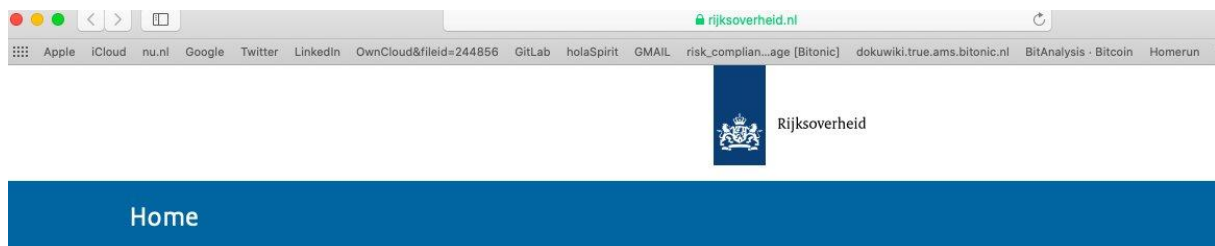
richtlijn. Uiteraard met inachtneming van een zorgvuldige behandeling wil ik uw Kamer vragen om een voortvarende behandeling van de wetsvoorstellen. Ik geef uw Kamer daarbij in overweging de behandeling van de wetsvoorstellen niet langer gezamenlijk te behandelen maar afzonderlijk voort te zetten. Zo kan voor een deel van de wetgeving sneller aan de Europese implementatieverplichting worden voldaan.

22- Nu realiseer ik me dat er nu andere onderwerpen aan de orde zijn in NL. Maar een cultuur waarin een Ministerie zo slordig en onjuist met Tweede en Eerste Kamer omgaat holt het parlementaire proces uit en schendt de grondrechten van bedrijven/burgers.

Democratisch dieptepunt.

23 - En in stijl met het dossier is de brief opeens van de website van overheid.nl verdwenen. Wel hier nog te lezen: webcache.googleusercontent.com/search?q=cache...

Mocht het Ministerie een nieuwe meer accurate versie willen schrijven; gebruik gerust deze tweets voor een nieuwe versie.

Niet gevonden

De pagina die u heeft opgevraagd is niet gevonden.

U kunt de informatie die u zoekt mogelijk vinden via de homepage, de zoekpagina, de sitemap of het Archief Rijksoverheid.nl waar u verouderde informatie van Rijksoverheid.nl kunt vinden.

- › [Homepage Rijksoverheid.nl](#)
- › [Zoeken](#)
- › [Sitemap](#)
- › [Archief Rijksoverheid.nl](#)
- › [Lees meer over de werking van het archief](#)

Foutcode: 404

Simon Lelieveldt – Tweetstream 17 maart 2020
Enkele redacties ivm leesbaarheid.

Volledige blog/logging van watgevingsdiscussie en mediaberichten is vanaf begin (medio december) te lezen op: <https://threadreaderapp.com/thread/1206344611872083969.html>